

بانام خالق یکتا

عود یوزها

(نگاهی به عملکرد تیم ملی فوتبال ایران در مقدماتی جام جهانی روسیه ۲۰۱۸)

افشین عزیزان حقیقی

علی فعال پارسا

میترا امینی

بهار ۱۳۹۷

پارساء علی	سرشناسه
صعود یوزها (نگاهی به عملکرد تیم ملی فوتبال ایران در مقدماتی جام جهانی روسیه ۲۰۱۸)	عنوان و نام پدیدآور
مشهد، نگارستان پارسیس، ۱۳۹۷	مشخصات نشر
۱۴۹ ص: مصور (رنگی)	مشخصات ظاهری
۲۰۰۰۰ ریال: ۷-۳-۹۹۷۶۷-۹۷۸-۶۰۰	شابک
فیفا	وضعیت فهرست نویسی
جام جهانی فوتبال (۲۰۱۸=۱۳۹۷: روسیه)	موضوع
World Cup (soccer)(2018:Russia)	موضوع
فوتبال - ایران - مسابقه‌ها	موضوع
Soccer- Tournaments- Iran	موضوع
فوتبال - ایران - تاریخ	موضوع
Soccer- Iran- History	موضوع
۱۳۹۷ ص ۷/ع ۴/۱۸/۵۲۰/۷۹۴۳	رده بنان کنگره
۷۹۶/۳۳۴۶۶۸	رده بندی - سی
۵۱۶۵۷۳۵	شماره کتاب - سی

انتشارات نگارستان پارسیس

مشهد - بلوار سیدرضی - سیدرضی ۲۴ - پلاک ۲۱

تلفن: ۲۰-۵۱۳۶۱۱۰۴۱۱

www.parsispub.ir

نام کتاب: صعود یوزها

نویسندگان: افشین عزیزان حقیقی - علی فعال پارسا - میترا امینی

مدیر اجرایی: افشین عزیزان حقیقی

ویراستاری، صفحه‌آرایی: زهره رضازاده

قطع: رقعی - تعداد صفحات: ۱۴۹

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان - شمارگان: ۱۰۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول- ۹۷

شابک: ۷-۳-۹۷۸-۹۹۷۶۷-۶۰۰

چاپ: مهر

صحافی: حافظ

صعود یوزها را به دو دلیل گردآوری کردیم. نخست ثبت این افتخار در حافظه ایران و دیگر به دلیل درس گرفتن از مدیریت و رهبری هو شمندانه و توانایی نمایش یک کار تیمی و هماهنگی بی نظیر که در ورای این صعود نهفته بود.

بدون تردید امروز فوتبال ایران در یک گذر تاریخی قرار دارد. هم می‌توان درس گرفت، آویزه گوش کرد و همچنان به برتری آسیایی خود ادامه داد و هم می‌توان غرور کرد و جایگاه فعلی را برای خود تثبیت شده قلمداد کرد و چندی بعد دوباره به تهر رفت.

همواره فوتبال ایران، هم به تیم گریزی و ترجیح منافع فردی بر تیم بود و تقریباً به این باور رسیده بودیم که رزمی تیمی در این کشور جایگاهی ندارد. اما تحولات چند سال گذشته فوتبال ایران به ما نشان داد که این دیدگاه و این تعبیر نادرست رنگ باخته است و تنها توانمند، هم‌سویی و هماهنگی عامل شایستگی و اعتلای تیم در این برهه از زمان شده است.

این کتاب را تقدیم می‌کنیم به همه کسانی که با اندیشه و تدبیر و تلاش راه صعود را طی کردند، با هماهنگی و هم‌زبانی و هم‌سویی به سمت هدفی واحد خیز برداشتند و با هو شمندی و توانایی بی‌همتای خود حاشه آفریدند. این کتاب را به هوادارانی تقدیم می‌کنیم که با تشویق‌های گرم و تپش نبشانه، ره حیه تلاش و پشتکار را در تیم ملی تقویت کردند. فارغ از زبان، فارغ از مذهب، فارغ از هر گونه تمایز، تیم ملی هشتاد میلیون نفری جمهوری اسلامی ایران با توکل و استعانت از درگاه ایزد منان، به پرافتخارترین نتایج در مقدماتی جام جهانی ۲۰۱۸ دست یافت.

افشین عزیزان حقیقی

علی فعال پارسا

میترا امینی تازه کند

بهار ۹۷

۳	پیشگفتار
۶	مقدمه
۱۲	معرفی سرمربی تیم ملی فوتبال ایران
۱۷	فوتبال در سرزمین یوزها
۲۱	سرمریان تیم ملی فوتبال ایران
۲۴	تیم رهبر ایرانی در جام‌های جهانی
۳۴	مرحله مقدماتی جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه در قاره آسیا
۴۰	با گام‌های ستوار به سوی سبیری
۸۳	قرعه‌کشی مقدمات جام جهانی ۲۰۱۸ در قاره آسیا
۸۵	مرحله انتخابی جام جهانی ۲۰۱۸ در قاره آسیا
۱۳۹	قرعه‌کشی دور نهایی جام جهانی ۲۰۱۸
۱۴۱	حریفان ایران در جام جهانی ۲۰۱۸
۱۳۹	این یوزهای طلایی
۱۵۳	مدل‌های مدیریتی در فوتبال جهان
۱۵۷	منابع

مقدمه

دنیای امروز نمی‌تواند لحظه‌ای خرد را بدون پیشامدها و پدیده‌های مستطیل سبز و فوتبال تصور کند. این ورزش که بنا به اعتقاد عده‌ای پیشینه آن به چین باستان و بنا به باور گروهی دیگر به قرن نوزدهم انگلستان بازمی‌گردد، در صنعت، سیاست، اجتماع و هر جنبه از جوانب زندگی امروزی بشر راه یافته است. فوتبال به وسیله‌ای برای مطرح شدن و عرض اندام در مقیاس بین‌المللی تبدیل شده است. حضور بالغ بر ۲۵۰ میلیون فوتبالیست حرفه‌ای در سراسر جهان، گزینش مالی چند صد میلیارد دلاری در سال و حضور ۳۰ فوتبالیست در جمع یک صده‌تذمذمند نخست جهان، نشان از آن دارد که فوتبال، مرزهای ورزش را در هم پیچیده است. بعداً گسترده تری در زندگی بشر امروزی وارد شده است.

• امروزه فوتبالیست شدن در سطح حرفه‌ای یک موفقیت چشمگیر و بی‌نظیر محسوب شده و از بزرگان فوتبال با عنوان نخبگان روان حرکتی یاد می‌شود.

جذابیت‌های فراوان فوتبال آن را به پرآوازه‌ترین ورزش در سطح دنیا تبدیل کرده است؛ فعالیتی که می‌تواند در یک لحظه هیجان پرانرژی میلیاردها بیننده را در سطح جهان برانگیزد. ارزش‌های مبادله شده در تجارت فوتبال کمتر از تجارت

سیاه اسلحه در جهان نیست. در بُعد سیاسی نیز می‌توان فوتبال را یکی از تأثیرگذارترین پدیده‌ها در روابط ملت‌ها و دولت‌ها به حساب آورد. بدون تردید این دستاورد برجسته انسان امروزی نمی‌تواند بدون پشتوانه‌های مدیریتی قوی به این سطح از نفوذ و اعتبار دست پیدا یابد. امروزه مکاتب مربیگری در فوتبال مبدا تحولات بسیار زیادی در زمینه‌های مختلف مدیریتی است. ترکیبی که با انسان آغاز شده و در ۹۰ دقیقه زمان بازی و در محدوده مستطیل سبزنمایشی از انسان، رقابت و عملکرد را به نمایش بگذارد. فوتبال امروز در بسیاری از حوزه‌های مدیریتی صاحب ایده و درس است؛ به طوری که آموزه‌های آن می‌توانند برای تمامی بنگاه‌های تجاری و ص‌سی مورد استفاده قرار گیرند و به موفقیت‌های قابل توجهی منجر شوند:

۱- کار گروهی

حرکت یک تیم به سمت هدف (دروازه تیم حریف) نمادی از حرکت گروهی اعضای یک جامعه است که هر یک از این حرکت هوشمندانه و مبتنی بر تفکر باشد، احتمال دستیابی به آن هدف (یعنی گل زدن) افزایش پیدا می‌کند. همه آمده‌اند که پیروز شوند. در حوزه سیاست نیز همین در گروهی دارای تشابهات جالب توجه است. حکومت‌های خودکامه و خودآمده که تصمیمات گروهی (انتخابات) را در نظر نمی‌گیرند، همواره دچار اشتباهاتی می‌شوند که چه بسا آنها را به ورطه نابودی و شکست می‌کشاند.

۲- اعتماد به نفس

خودباوری تک تک اعضای یک جامعه می‌تواند کل آن جامعه را در برابر ناملایمات و شرایط حاد تقویت کند. اعتماد به توانمندی تیمی و فردی نه تنها یک فرصت و یک تهدید عمده را به همراه خود داشته باشد؛ از یک سو اوجادریه مثبت اندیشی، باور بهینه بودن و توانمندی فردی و تیمی که فرصت خودباوری موفق ظاهر شدن در شرایط حاد بازی می‌باشند و از سوی دیگر ایجاد حس خودبزرگ‌بینی که باعث عدم ارزیابی دقیق تیم حریف و ضعیف انگاشتن آن می‌شود که همین غرور کاذب نقطه شکست تیم‌های بزرگی بوده است. تهدیدی که در دنیای تجارت و صنعت امروز نیز بسیاری از مدیران را به خود مبتلا کرده است.

۳- مدیریت دانش در فوتبال

دانش جهانی همواره ماحصل تلاش‌ها، شکست‌ها و پیروزی‌های میلیاردها انسانی است که در بستر تاریخ زیسته‌اند، تجربه کسب کرده‌اند و از روش‌ها و رسانه‌های گوناگون در اختیار نسل‌های آینده قرار داده‌اند. فوتبال نیز از این قاعده مستثنی نبوده و نیست. هیچ تیمی نمی‌تواند یک شبه راه صد ساله فوتبال را طی کند. بهترین وسیله برای انتقال این دانش (دانش فوتبال)، مربیان (یا مدیران بنگاه‌ها) هستند که در بدو ورود به تیم، تحول شگرفی در آن تیم به همراه داشته‌اند. شرکت‌های بزرگ از یک موافقت با اقدام به جذب سرمایه‌های استراتژیک انسانی می‌کنند و از سوی دیگر، با پیاده‌سازی نظام‌های مدیریت دانش، آموزه‌ها و تجربیات آنها را ثبت و مورد بهره‌برداری قرار می‌دهند.

این امر با استفاده از تحقیقاتی بسیاری در دنیا در زمینه فوتبال فعالیت دارند که روی تمامی جنبه‌های موثر بر این پدیده مطالعه پیشرفته‌ای انجام می‌دهند. تکنولوژی‌های نوینی در خدمت این ورزش قرار گرفته است و رادارهای پیشرفته‌ای دانش دارند تا با شناخت بهتر عوامل و تاثیر آن بر نتایج آموزه‌های بسیاری را برای مربیان و بازیکنان فراهم آورند.

۴- مربیگری (سازمان‌دهی)

مربی با به کارگیری نیروهای خود (بازیکنان)، بهترین آرایش تیمی را به آنها می‌دهد و از طریق آموزش (نه مهره چینی) شخص به آنها می‌آموزد که چگونه با بهره‌گیری از مهارت‌های فردی، در اختیار تیم با استفاده از آنها به هدف نهایی خود نائل شوند.

۵- سرعت عمل (واکنش سریع)

تیم‌های حرفه‌ای و قدرتمند جهان، در سرعت عمل بی‌نظیرند. آنها همواره در سخت‌ترین شرایط تیمی، سریع‌ترین و بهترین تصمیمات را می‌گیرند تا شرایط میدان را به نفع خود تغییر دهند. آنها به خوبی می‌دانند که لحظه‌ای تعلل در تصمیم‌گیری یا اجرای آن تصمیم ممکن است آخرین فرصت پیروزی برای آنها را از بین ببرد.

۶- اُفت و خیز ستاره‌ها (تلفیقی بی نظیر از عملکرد فردی و تیمی)

ستاره‌ها نیز مدت خاصی محبوب تماشاچیان کنار زمین هستند. یک ستاره باید بداند همین افرادی که امروز در کنار زمین برای پاهای توپ شدن‌هایش هلهله می‌کنند و به او انرژی می‌دهند، اگر در زمان مناسب برای غروب کردن، از دنیای فوتبال خدا حافظی نکنند، از او چهره جالبی ترسیم نخواهند کرد و تبدیل به منتقدین او خواهند شد. مدیریت در یک بنگاه صنعتی و اقتصادی نیز باید مراقب باشد که پیش از روزمرگی و تکراری شدن، فضا را به تفکری پویاتر و جوان‌تر بدهد و در اوج محبوبیت به کمک فکری سازمان خود اکتفا نماید.

۷- مدیریت زمان

یکی از مسائل مهم در مدیریت فوتبال، مسئله مدیریت زمان است. یک تیم فوتبال از یک زمان محدود (حدوداً نود دقیقه‌ای) برخوردار است که تمامی زحمات، تصمیمات، اجراها، تاکتیک‌ها و ... باید در همین محدوده زمانی انجام شود. گاه این زمان به دقایق و ثانیه‌ها می‌رسد و تیم را در تنگنا قرار می‌دهد. لذا باید به گونه‌ای عمل شود که انرژی بدنی و فکری مورد نیاز برای این زمان محدود همواره در اختیار تیم قرار داشته باشد. هنوز دنیا بازی‌های شگفت‌انگیز تیم ملی آلمان غربی را در چند دهه گذشته فراموش نکرده است که یروز میدان در دقایق پایانی گل برتری خود را ثبت می‌کرد.

۸- شکار فرصت‌ها (فرصت‌کاوی و فرصت‌سازی)

جذابیت بازی در این است که فرصت‌ها برای هر دو رقیب مهیا است؛ ولی برد از آن تیمی است که روزه‌های نفوذ را هوشمندانه رصد کند و بهترین مسیر را به حریف خود وارد سازد. در طول یک بازی، هر آن امکان دارد که برنده به زنده بازنده به برنده تبدیل شوند. لذا رصد آخرین موقعیت حریف و شناسایی نقاط قوت و ضعف و همچنین فرصت‌ها و تهدیدهای او می‌تواند تیم را در موقعیت برتر قرار دهد.

❖ فرصت سازی و فرصت کاوی در بازی فعالیتی هوشمندانه است و تصمیم گیری در رابطه با جاگیری ها و تبادل های توپ در زمین فرآیند پیچیده ای است که نیاز به سالها تمرین و تدبیر و آموزش دارد.

۹- سازماندهی در تمامی سطوح

چیدمان کادر برای تیم از اهمیت فراوانی برخوردار است. همکاری آشنا، فنی، خلاق و آشنا به فنون روز می توانند در لحظات حساس به کمک مدیر و تیم بیایند و جلوه زبان و شکست تیم را بگیرند. لذا در هر حوزه از وظایف سازمانی (تیمی) نیاز کادری مجرب و در عین حال دارای روابط فردی خوب با بازیکنان احساس می شود.

۱۰- مسی و گرای

فرد گرای در هیچ تیمی جایگاه ندارد. اگر در عرصه کار و فعالیت، هر فرد به فکر منافع خویش باشد، تیمی نتواند به چند دستگی به وجود می آید و حتی قدرتمندترین تیم ها نیز کاری از پیش نمی برند و تسلیم می شوند. امروزه همان گونه که برای بازیکن سازنده پاس منحصر به نقل ارزش و آمار قائل می شوند، برای مدیران و مشاورانی که با از خود گذشتگی، سازمان خود را به سمت پیروزی سوق می دهند نیز ارزش و اعتبار به حساب می آورند. اگر در این سازمان زنده باقی می ماند. این تفکر در تمامی شئون زندگی و کار، قابل احتساب است.

۱۱- رقبا

رقیب، چه در دنیای فوتبال و چه در دنیای تجارت از نزدیکترین رقیب های رقابتی تفاوتی با هم ندارند. رقبای همواره حضور دارند و مثل سایه ما را دنبال کرده و مورد ارزیابی قرار می دهند.

❖ فوتبال چالشی است بین رقبایی که با نقاط قوت و ضعف خود وارد میدان رقابت شده اند و برای پیش افتادن از رقیب حتی با اختلاف یک گل تمام تلاش و تدبیر خود را به کار می گیرند.

اما در سوی دیگر، اصل تداوم کار و حیات در چرخه رقابت، بر مبنای رقابت توأم با رفاقت استوار است. فوتبال نمایش شگفت انگیزی از رقابت بدون خشونت

است. تقابلی عادلانه که سعی دارد راه های نفوذ را به قلب و ناراستی ببندد. فوتبال رقابتی برنامه ریزی شده در مدتی محدود است. رفاقت های بعد از رقابت به ما یادآور می شوند که حضور تنها یک تیم در یک منطقه، نمی تواند به مطرح شدن آن تیم کمک کند. لذا همه ما با حریفان خود اعتبار پیدا می کنیم. در دنیای امروز، غفلت از رقیب می تواند خسارت های جبران ناپذیری برای هر کسب و کار به همراه داشته باشد. تحلیل رقیب می تواند گذشته از اطلاعات ارزشمند و توان رقابت با او، ما را به سمت هوشمندانه ترین تصمیمات و بهترین چیدمان نیروها هدایت کند.

فوتبال علیرغم اینکه یک بازی فراگیر و جهانی است، با هر جام جهانی نمایندگان در عرصه رقابت های بین المللی رو در روی یکدیگر قرار می گیرند تا رشد و پربایی و دانش و توانمندی ملت خود را به نمایش بگذارند. جام جهانی ویتروینی از آماده ترین اسلحه ها برای مهم ترین چالش ها است.